

Pla d'estudis 1992
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració

GOVERN LOCAL

Professor : Joaquim Brugué

Pla d'Estudis 1992
Curs 1996/97

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES I DE SOCIOLOGIA

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA:

G O V E R N L O C A L

Quim Brugué

Curs 1996-97

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Universitat Autònoma de Barcelona

OJECTIUS DEL CURS:

Tradicionalment l'assignatura "Govern Local" ha estat impartida per administrativistes i, per tant, ha accentuat els aspectes jurídics i instucionals del món municipal. El programa que presentem, en canvi, pretén oferir una òptica estrictament politològica del món municipal.

Per aconseguir-ho, es proposa una anàlisi del govern local que incorpori diferents punts de vista. En primer lloc, es defineixen -sense entrar en una aproximació detallada- les característiques jurídiques i estructurals dels governs locals espanyols i catalans (bloc I). En segon lloc, es proposa una conceptualització del govern local des de la ciència política i es presenten les teories actuals més rellevants per explicar-ne la seva evolució (bloc II). En tercer lloc, s'analitza el sistema polític local: eleccions, partits, democràcia municipal, actors, etc. (bloc III). Finalment, s'observa el contingut de les polítiques municipals, situant-les en una conjuntura on s'han globalitzat els processos econòmic, on s'han fragmentat les estructures socials i on s'han modificat les pautes de relació entre els governants i els governats (bloc IV).

L'objectiu del curs, per altra banda, combina les pretensions analítiques amb les instrumentals. Es a dir, es presenten les teories i els esquemes analítics més importants, però no es renuncia a oferir -a través de casos i d'exercicis- un instrumental útil per la pràctica professional.

FUNCIONAMENT I AVALUACIO DEL CURS:

Hi ha dues parts clarament diferenciades. La primera (blocs I i II) és més descriptiva i, per tant, s'articularà a partir de sessions teòriques i de lectures obligatòries. Està prevista una durada de 8-9 classes. La segona (blocs III i IV) és més analítico-instrumental i, consegüentment, combinarà les aportacions teòriques amb casos i exemples.

L'avaluació s'efectuarà a partir d'uns treballs que, en funció de cada cas, poden ser pràctics o teòrics. Ens reservem la possibilitat de realitzar un examen per aquells alumnes que, per raons diverses, no participin en les sessions de classe.

P R O G R A M A

BLOC I: LES REGLES DEL JOC

1. El Marc Jurídic Municipal

- La Constitució i l'Estatut d'Autonomia
- La LRBRL i la LOT

2. Organització Territorial i Competències Municipals

- Característiques del cas espanyol i català
- Referències comparades

3. Les Finances Municipals

- La LHL i les característiques del model espanyol
- Crisi fiscal a nivell municipal

4. Autonomia Local

- Un esquema d'anàlisi
- Localisme versus centralisme a Europa

BLOC II: EL GOVERN LOCAL DES DE LA CIENCIA POLITICA

5. Què és el Govern Local?

- Dificultats de definició
- Les aproximacions tradicionals

6. Una Definició Contingent del Govern Local

- Esquema analític: variables internes i externes
- Aplicació al cas espanyol

7. Teories sobre el Govern Local

- Models normatius
- Les teories en l'eix esquerra-dreta

8. Debats Teòrics Actuals sobre el Govern Local

- El concepte de "municipi habilitador"
- Teories sobre el "règim urbà"

BLOC III: LA POLITICA LOCAL

9. La Democràcia Local

- La política en el món municipal
- "Nacionalització" i "partidificació" del sistema polític local

16. El Sistema Electoral Municipal

- Característiques i conseqüències
- Resultats electorals i coalicions

17. Els Protagonistes de la Política Municipal

- Els regidors
- Els funcionaris municipals

18. El Funcionament Polític de l'Ajuntament

- Estructura de presa de decisions polítiques
- Les relacions oposició-govern

19. Conclusions

- De la partidificació a la politització, la participació i la comunicació
- De la nacionalització al localisme: introducció a les polítiques locals.

BLOC IV. LES POLITIQUES LOCALS

20. La Dimensió Local de la Promoció Econòmica

- El nou localisme en un període de globalització
- Instruments per a la promoció econòmica local

21. El Territori com a Factor i Objecte de l'Acció Local

- El desbordament territorial dels municipis
- Polítiques urbanístiques a l'àmbit municipal

22. La Producció Local de Benestar

- El paper del govern local en la reestructuració de l'estat de benestar

DOSSIERS DE LECTURA OBLIGATORIA

Al llarg del curs publicarem dossiers de lectura pels blocs II, III i IV. Aquests dossiers hauran de ser treballats pels estudiants:

- en el cas dels blocs II i III a través de la redacció d'una breu recessió

- en el cas del bloc IV a través d'una presentació a classe de les lectures assignades.

Els dossiers contenen lectures que són difícils de trobar i, per tant, es podran adquirir al servei de fotocòpies. No superaran l'extensió de 3-4 articles (o capítols de llibre) per bloc.

BIBLIOGRAFIA ADDICIONAL

Bloc I: LES REGLES DEL JOC

- Batley i Stoker (1991), Local Government in Europe, Macmillan, London.

- Chandler, J.A. (ed.) (1993) Local Government in Liberal Democracies, Routledge, Londres.

- Estévez, E. (1989) "Magnitudes Económicas y Estructurales del Sector Público Local" a Mir (ed.) Crisis Económica y Estado del Bienestar, IEF, Madrid.

- FMC (ed.) (1989) 10 Anys d'Ajuntaments Democràtics, Federació Municipis de Catalunya, Barcelona.

- FMC (1987) Guia del Govern Local, Quaderns Municipals n°6, Barcelona.

- Lliset (1986) Manual del Dret Local, EAPC, Barcelona.

- Mouritzen (ed.) (1992) Managing Cities in Austerity, Londres, Sage.

- Newton, K. (1982) "Is Small Really so Beautiful? Is Big Really so Agly? Size, Effectiveness and Democracy in Local Government", Political Studies, Vol. XXX, n°2.

- Newton i Karran (1984), The Politics of Local Expenditure, Macmillan, London.

- Page, E. (1991) Localism and Centralism in Europe, London, Sage.

- Sánchez Moron, M. (1990) La Autonomía Local, Ed. Civitas, Madrid.

- Sharpe (1992), "Estilos de Reforma del Gobierno Local en Europa", Instituto Universitario Ortega y Gasset.

- Sosa i de Miguel (1985), Las Competencias de las Corporaciones Locales, IEAL, Madrid.

Bloc II: EL GOVERN LOCAL DESDE LA CIENCIA POLITICA

-Brugué,Q. (1993) "Teories sobre el Govern Local" a Departament Ciència Política i Dret Públic de la UAB (ed.) El Govern Local, PPU, Barcelona.

- Gurr i King (1987) The State and the City, Macmillan, London.

- Hampton (1989) Local Government and Urban Politics, Longman, Londres.

- Hill,D.M. (1980), Teoría Democrática y Régimen Local, IEAL, Madrid.

- Judge,D. Stoker,G. i Wolman,H. (eds.)(1995) Theories of Urban Politics, Sage, Londres.

- Mackenzie (1971) "Theories of Local Government", Great London Papers, LSE.

- Sharpe,L.J. (1970) "Theories and Values of Local Government", Political Studies, vol. XVIII, n°2.

- Stewart i Stoker (ed.) (1989) The Future of Local Government, Macmillan, Londres.

- Stoker,G. (1989) The Politics of Local Government, Macmillan, Londres.

Bloc III: LA POLITICA LOCAL

- Bulpitt,J. (1967), Party Politics in English Local Government, Logmans, London.

- Dearlove,J. (1973), The Politics of Policy in Local Government, Cambridge University Press.

- Gyford (1991) Citizens, Consumers and Councils, Macmillan, Londres.

- Gyford, Leach i Game (1989) The Changing Politics of Local Government, Unwin & Hyman, London.

- Gyford,J. i James (1983), National Parties and Local Politics, Allen & Unwin, London.

- Mellors i Pijnenburg (eds.), Political Parties and Coalitions in European Local Government, Routledge, London.

- Schofiel,JA. (1977), "The Nationalisation of Local Politics", New Society, 28 abril.

- Vallès,JM. (1988), Democracia Local: La Función Política de los

Elegidos Locales, sin publicar.

BLOC IV: LES POLITIQUES LOCALS

- Blakely, E.J. (1994) Planning Local Economic Development, Sage, Londres.

- Benko, G. i Lipietz, A. (1994) Las Regiones que Ganan, Edicions Alfons el Magnànim, València.

- Brugué, Q. i Gomà, R. (1997) El Gobierno Local en Acción, Ariel, Barcelona (propera publicació).

- CIFA (1994) Les Arees de Serveis Personals: Anàlisi del Procés i Propostes de Futur, Patronat Flor de Maig, Barcelona.

- CIFA (1995) Els Serveis Personals a Debat, Patronat Flor de Maig, Barcelona.

- Hambleton i Hooget (1994) The Politics of Decentralisation, Macmillan, Londres.